

ชื่อวิทยานิพนธ์ บทบาทสมาชิกสภาเทศบาลในการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร:

ศึกษากรณีเทศบาลในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัย นายสมบัติ ตระกูลสุนทรชัย รหัสนักศึกษา 2508000946 **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

(การเมืองการปกครอง) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร. ปธาน สุวรรณมงคล

(2) รองศาสตราจารย์ ธีร โสธร **ผู้ทอ้งคำ** ปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) บทบาทสมาชิกสภาเทศบาลในเขตอำเภอปากช่องในการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร (2) วิธีการที่สมาชิกสภาเทศบาลตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร (3) ปัญหาและอุปสรรคในการแสดงบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาล (4) เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหากลุ่มตัวอย่างโดยเจาะจงทั้งสิ้น 30 คน ได้แก่ สมาชิกสภา ฝ่ายบริหาร และเลขานุการสภาเทศบาลในอำเภอปากช่อง 5 แห่งๆ ละ 6 คน เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารบันทึกการประชุมสภาเทศบาลและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างโดยเจาะจงทั้งสิ้น 30 คน ได้แก่ สมาชิกสภา ฝ่ายบริหาร และเลขานุการสภาเทศบาลในอำเภอปากช่อง 5 แห่งๆ ละ 6 คน เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า (1) ส่วนใหญ่สมาชิกสภาเทศบาลในเขตอำเภอปากช่องมีบทบาทการตรวจสอบการใช้อำนาจฝ่ายบริหารค่อนข้างน้อย (2) วิธีการตรวจสอบการใช้อำนาจในที่ประชุมสภา โดย การอภิปรายและการตั้งกระทู้ถาม และนอกที่ประชุมสภา โดย การประชุมนอกรอบระหว่างสมาชิกสภากับฝ่ายบริหารและการตรวจสอบกิจการที่ฝ่ายบริหารดำเนินการอยู่ (3) ปัญหาและอุปสรรคในการแสดงบทบาทของสมาชิกสภา ได้แก่ การขาดภาวะผู้นำและการเป็นตัวแทนประชาชน การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภา กฎหมายให้อำนาจในการตรวจสอบน้อยไป อิทธิพลของนายกเทศมนตรีที่ครอบงำสมาชิกสภา (4) ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญห ได้แก่ เพิ่มประสิทธิภาพสมาชิกสภาในการตรวจสอบการใช้อำนาจ ลดการพึ่งพิงหัวหน้ากลุ่มการเมือง สร้างอำนาจการถ่วงดุลโดยให้นายกเทศมนตรีพ้นตำแหน่งพร้อมกับการยุบสภา และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจ

คำสำคัญ บทบาท สมาชิกสภาเทศบาล การตรวจสอบการใช้อำนาจ ฝ่ายบริหาร

จังหวัดนครราชสีมา

Thesis title: The Roles of the Members of Municipality to Administer Authority Checking: A Case Study of Municipalities in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province

Researcher: Mr. Sombat Trakulsunthornchai; **ID:** 2508000946; **Degree:** Master of Political Science (Politics and Government); **Thesis advisors:** (1) Dr. Pathan Suvanamongkol, Associate Professor (2) Thasothorn Tootongkum, Associate Professor; **Academic year:** 2011

Abstract

The objectives of this research were to study: (1) the role of municipal council members in auditing the administrative branch's use of power; (2) the methods that municipal council members used to audit the administrative branch's use of power; (3) problems and obstacles in the municipal council members' role; and (4) recommendations to solve those problems.

This was a qualitative research based on data from the minutes of municipal council meetings and in-depth interviews with a sample population of 30 people, consisting of 6 members each from the municipal councils of 5 municipalities in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province. Data were collected using an interview form and analyzed by descriptive analysis.

The results showed that: (1) The majority of municipal council members had a minor role in auditing the administrative branch's use of power. (2) Their auditing methods consisted of formal discussions and questioning at municipal council meetings, organizing special ad hoc meetings, and inspection of the administrators' work activities. (3) The problems they encountered in this role were a lack of leadership, failure to be representatives of the public, lack of knowledge and understanding of the role of municipal council members, lack of auditing power under the law, and the influence of the mayor over the municipal council members. (4) Recommendations to solve these problems are to make municipal council members more efficient in their auditing role, to reduce people's dependence on the heads of political groups, to create a check on power by requiring the mayor's term to expire and the municipal council to be dissolved, and to have the public participate in auditing the use of power.

Keywords: Role, Municipal council, Auditing the use of power, Administrative branch, Nakhon Ratchasima